

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

92. An iuramentum ingrediendi Religionem, vel observandi Castitatem sit per Episcopum, vel per Bullam Cruciatæ dispensabile? Et notatur, quod quando Pontifex in aliquo indulto concedit facultatem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

nelibus, & non solum ante, sed post impletam conditionem?

Et an Episcopus dicta vota commutare possit? Ex p. tract. 11. Ref. 54.

Sup. hoc lege doctr. Resolutio- num 707. seq.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue, & ita Confessarius per Bullam Cruciatæ potest commutare vota conditionalia, quando sunt verè conditionalia; non solum ante, sed etiam post impletam conditionem. Dixi, quando sunt verè conditionalia: quia hæc vota conditionalia ferè semper non procedunt ex religionis, aut castitatis affectione: sed ex amore rei postea sub conditione, quam vouens obtinere desiderat; & vt facilius illam consequatur, offert Deo ea vota. Et in hoc casu potest quidem Confessarius supradicta vota, vt diximus commutare. Et ita docet Sanchez de matr. tom. 3. lib. 8. disp. 11. n. 8. in fin. & alij.

Sup. hoc in tom. 3. tr. 2. Ref. 77. & in alijs ver. cius prima nor. & in to. 8. tr. 4. Ref. 78. §. vlt. & lege ad med. §. 2. Resol. præterita.

2. Et ita etiam Episcopi dicta vota commutare possunt, vt ita idem Sanchez disputat. 10. num. 3. qui citat Ledesma in sum. tom. 2. tract. 10. cap. 8. quidquid in contrarium asserat Lessius lib. 1. cap. 40. dub. 18. num. 131. Filiucius tom. 2. tract. 6. cap. 9. n. 69. Suarez de relig. tom. 2. lib. 6. cap. 22. num. 11. Valencia in 2. 2. disp. 6. q. 6. punct. 7. Azorius part. 1. lib. 11. cap. 19. q. 13. & alij.

RESOL. XCI.

An Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ possit commutare iuramenta pœnalia, vel conditionalia Castitatis, seu Religionis? Ex p. tr. 11. Ref. 69.

Sup. hoc sup. lege doctr. Ref. 83. & aliarum eius primæ ann.

§. 1. **R**espondet affirmatiue cum Sanchez in sum. tom. 1. cap. 54. lib. 4. num. 21. Et ratio est: quia qui potest commutare vota facta soli Deo; potest etiam commutare iuramenta: sed Confessarius potest vota pœnalia, & conditionalia Castitatis, & Religionis commutare: ergo poterit, & iuramenta. Maiorem propositionem docuit Aragon. in 2. 2. quest. 86. art. 9. Henriquez lib. 7. cap. 30. num. 5. Azorius tom. 1. lib. 11. cap. 10. Sæ verb. iuramentum, num. 32. & verb. votum, vbi de irritatione, num. 16. cum alijs. Mihor propositio patet ex infra dicendis in Resolut. seqq. Ergo, &c.

RESOL. XCII.

An iuramentum ingrediendi Religionem, vel obseruandi castitatem, si per Episcopum, vel per Bullam Cruciatæ dispensabile?

Et notatur quod quando Pontifex in aliquo Iubileo, vel Indulto concedit facultatem relaxandi, seu commutandi omnia iuramenta, possunt sine scrupulo à Confessarijs illa quinque relaxari, quia in iure nullum iuramentum reperitur reseruatum, & non sequitur, quod illa quinque vota sint Pontifici reseruata, ergo etiam iuramenta de illa materia, nam obligatio voti maior est iuramenti obligatione. Ex part. 4. tract. 4. & Misc. Ref. 69.

Sup. hoc in tom. 8. tr. 4. Ref. 79. & hic inf. in tr. 4. Ref. 18.

§. 1. **P**rima sententia affirmat; ita tenet Tabiena ver. iurare, quest. 20. num. 27. ad finem, & insinuat Nauarrus lib. 2. consil. de iureiuran. in priori edit. consil. 3. num. 4. & 5. & in posteriori edit. consil. 1. num. 4.

2. Secunda sententia negat, ita Caietanus in 2. 2. q. 89. art. 9. Sotus de iust. lib. 3. q. 1. art. 9. Valent. tom. 3. disp. 6. q. 7. punct. 4. Azorius tom. 1. lib. 11. cap. 10. quest. 3. Layman in Theol. mor. lib. 4. tract. 3. cap. 11. num. 4. Arag.

in 2. 2. q. 88. art. 12. Basilius Pontius de matr. lib. 8. c. 11. n. 3. & alij.

3. Tertia distinguit, putat enim hanc secundam sententiam esse veram, quando iuramentum continet promissionem factam Deo; secus autem quando non includit promissionem, sed meram assertionem & affirmationem, ita Sanchez de matr. tom. 3. lib. 8. disp. 11. n. 4. Verum aduersus hanc distinctionem Sanctij insurgit nouissimè Egidius Trullench in expos. Bullæ Cruc. lib. 1. §. 7. cap. 1. dub. 1. n. 5.

4. Vnde quid ego sentio dicam breuiter. Puto igitur cum Doctoribus secundæ sententiæ, omne iuramentum Deo factum includere votum, iuramentum namque, quo aliquid Deo promittitur, nihil aliud est, quam votum iurcurando firmatum; ergo si votum est Papæ reseruatum, similiter erit iuramentum, cæteras rationes videbis apud citatos Auctores, non nego tamen primam sententiam esse probabilem, quam præter DD. vbi supra tenet etiam Petrus Ledesma in sum. tom. 2. tract. 11. cap. 4. dub. 1. quia in iure nullum reperitur iuramentum Pontifici reseruatum, & non sequitur, illa quinque vota sunt Pontifici reseruata: ergo etiam iuramenta de illa materia. Nam obligatio voti maior est iuramenti obligatione, vt docet D. Thom. 2. 2. quest. 89. art. 8. & ex alia parte cum reseruatio sit odiosa, restringenda est, & non amplianda. Deinde cum Pontifices per aliquod indultum concedunt facultatem relaxandi, seu commutandi omnia iuramenta, sine partis tamen præiudicio non solent excipere aliqua iuramenta sicut excipiunt aliqua vota; ergo signum est non esse vsu receptum, aliqua iuramenta, etiam illa quinque, esse Pontifici reseruata, & ideo quando Pontifex in aliquo indulto concedit facultatem relaxandi iuramenta, possunt sine scrupulo à Confessarijs illa quinque relaxari; est igitur, vt dixi, hæc sententia satis probabilis; quicquid in contrarium asserat Turrianus in disp. selectis, cent. 2. censur. Theol. dub. 92. & ideo Egidius Trullench vbi supra, num. 4. contrariam sententiam, quam ego teneo, vocat tantum probabiliorē, & probabilem etiam vocat hanc sententiam Leone de potest. confess. p. 1. reseruat. 20. n. 81.

RESOL. XCIII.

An Confessarius per Bullam Cruciatæ possit commutare votum Castitatis, seu Religionis emissum cum expressa protestatione, ne ad illorum executionem veniri sit obligatus sub onere peccati mortalis, sed venialis tantum. Idem est dicendum de Episcopo quoad dispensationem. Ex p. tr. 11. Ref. 72.

§. 1. **R**espondeo affirmatiue cum Bonacina de leg. disp. 4. q. 2. punct. 7. §. 4. n. 20. quia tale votum non est votum perfectum castitatis, & Religionis. Ergo per Bullam erit commutabile.

Et ita Episcopus potest illud dispensare, vt tradit Sanchez in summa, tom. 1. lib. 4. cap. 40. numero 47. & alij.

RESOL. XCIV.

An Confessarius per Bullam Cruciatæ possit commutare votum castitatis, seu Religionis emissum propter leuemetatem?

Et an dictum votum sit ab Episcopo dispensabile? Imo, an tale votum sit irritum? Et quid, si tale votum fuerit emissum ex aliquo magno metu? Ex p. tr. 11. Ref. 73.